

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Biblioteca del Patrimoni Cultural

4564

Treballs arqueològics al jaciment romà de les Forques i seguiment de l'obra

Joan Garcia Targa

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

Index

Fitxa tècnica	1
Els precedents	2
Campanya de l'any 2002	3
Campanya 2004	8
Consideracions finals	12
Bibliografia	13
Inventari de materials: campanyes 2002 i 2004	15
Fotografies i planimetria	21

FITXA TÈCNICA¹

Jaciment: Les Forques. Zona Plans d'Aiguadolç

Coordenades: 1° 09' 25'' / 41° 14' 15''

Municipi: Sitges

Comarca: Garraf

Cronologia: II abans de Crist-III després de Crist

Tipus d'assentament: Dipòsit per premsat de vi

Intervencions: Setembre-octubre de 2002 i maig de 2004

¹. Font de referència: Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya (IPAC). 1979.

LES PRECEDENTS

Les restes del dipòsit de *signinum* que permet identificar la zona afectada pel projecte d'obra com a jaciment arqueològic va ser descobert ja fa uns anys i publicat al Butlletí del Grup d'Estudis Sitgetans.

No ha estat fins ara però que el moviment de terres associat a una obra d'envergadura ha permès reexcavar el paviment i ampliar la zona d'estudi amb l'objectiu de comprovar l'existència d'estructures o espais associats a aquest element constructiu.

En altres casos, un petit espai d'aixopluc complementava aquesta unitat productiva que és habitual a la zona del Garraf. Els exemples més propers al de les Forques són l'Ajuntament, el Bosquet i el Garrofer de la Cisterna, tots dos al terme municipal de Sant Pere de Ribes (Figures 16-19).

CAMPANYA DE L'ANY 2002

El projecte d'urbanització de la zona d'Aiguadolç afecta directament a un dels jaciments coneguts, presents a la carta arqueològica del Garraf de 1980 (Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya), protegit com a BCIL segons la normativa patrimonial (Catàleg del P.C.C. (Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg 24.7.1991, DOGC 1473 de 29.7.1991 i Pla General d'Ordenació Municipal. Ajuntament de Sitges. 2001) (Figures 1-2).

Aquestes circumstàncies han motivat la realització d'una petita intervenció arqueològica amb l'objectiu d'exhaurir al màxim la zona adjacent al paviment identificat fa uns anys.

La campanya d'excavació va iniciar-se el dia 26 de setembre i finalitzà el 14 d'octubre.

Desenvolupament dels treballs i metodologia

El procés d'urbanització de Sitges ha transformat amb el pas del s anys a aquesta zona propera al port d'Aiguadolç en un espai intermig de trànsit per a gent i vehicles que per necessitats diverses es traslladen des de la zona de Cases Noves fins al Port i les seves zones adjacents. Paral·lela i malauradament també s'han transformat en lloc d'abocament indiscriminat de deixalles de tot tipus que havien transformat el lloc en una deixalleria considerable.

L'estat esmentat va determinar que els treballs de neteja i desbrossament fossin imprescindibles per tal de visualitzar millor les restes ja existents i les que poguessin documentar-se durant aquesta campanya. La neteja va efectuar-se per mitja d'una màquina retro-

mitxa juntament amb desbrossament mecànic i manual per part del personal de l'empresa constructora. (Figures 10-12)

Paviment

Un cop finalitzada l'excavació i documentació del *lacus*, es procedí a efectuar una neteja perimetral amb l'objectiu d'assolir la roca natural i veure possibles condicionaments d'aquesta i boçades amb sediment destinats a la ubicació dolies o d'altres evidències d'ocupació romana. La zona establerta finalment va assolir els 103.5 metres quadrats (Figures 3-6).

Aquest procés de neteja acurada va permetre constatar que el dipòsit es trobava situat sobre una de les diverses sinuositats de la roca natural.

Concretament, per ubicar-hi el paviment anivellaren la roca per mitja de l'abocament de pedres de format mig amb calç (Figures 7, 25-27). D'altra banda, la construcció es trobava al punt topogràfic més alt de la zona, a uns 52.10 m sobre el nivell de mar, essent un punt ben ventilat i suposem que favorable per determinats processos agrícoles a banda del control visual de la línia costanera i de la zona més propera de l'actual casc antic de la vila de Sitges, on residiria la població en època romana.

Per tal d'exhaurir al màxim les possibilitats arqueològiques de l'entorn vam efectuar un total de 6 rases amb màquina retro-mixta a l'extrem nord de la zona d'actuació. El resultat va ser negatiu, constatant-se la roca natural a una fondària de 0.40 m. respecte de la cota inicial. (Figura 3).

En aquesta sentit es torna a evidenciar que l'espai ocupat per les restes és el que presenta una major alçada de la roca natural, posant-se de

manifest uns clars desnivells en les quatre direccions respecte al paviment de *signinum* (Figures 4-6).

Mur

El segon sector de treball ha estat el mur que recorre l'ampla del terreny en sentit nord-sud des de el murs de les granges i d'altres estructures modernes fins el desnivell existent a la banda de mar. Aquest parament ja s'observava inicialment. Presenta una amplada mitja entre 35 i 40 cm. i una llargada conservada d'uns 25 m (Figures 3, 4, 20-21).

Característiques constructives

Dos son les unitats constructives documentades, el paviment de *signinum* i el mur, de cronologia indeterminada.

El **paviment** es troba molt malmès tot i tractar-se de construccions molt sòlides, atès que el morter de calç constitutiu es completava amb picadís de ceràmica, mitja canya, tot envoltat per un mur de pedra habitualment lligat amb calç (Figures 7, 13, 14)..

En el cas de les Forques, només a la part nord es documenta el buit de les pedres que conformarien el mur perimetral. Només conserven el límit del paviment a l'extrem nord, donat que les bandes est i oest no conserven ni el mur que el delimita, ni la mitja canya que redistribuïa la pressió del líquid dins del receptacle.

Les mides conservades son 2.60 x 2.20 m., donat una superfície de 5.72 metres quadrats.

Sembla evident que les mides originals serien considerablement superiors tal i com veiem per la presència del receptacle circular disposada a l'extrem sud de la construcció.

El paviment té un gruix de 8 cm. que es disposa sobre una preparació feta amb pedra i calç que anivella la roca natural, tal i com s'observa a l'extrem sud del conjunt.

L'espai circular situat a la zona centre sud, té un diàmetre de 0.55 m i una fondària d'uns 35-40 cm. Era destinat a la recollida del líquid mercès a la lleugera pendent nord-sud que es constata al paviment.

Quan no es disposa d'evidències materials associades que facilitin un enquadrament cronològic, aquest s'estableix per mitja de la presència de material ceràmic formant part del picadis. Aquest extrem no ha estat possible en el cas de les Forques. Sembla evident que si prenen els marges cronològics que ens marquen els materials recuperats, el Canvi d'Era o inicis de segle I després de Crist podria ser el moment de construcció i ús del *lacus* destinat al trepitjat del raïm.

Els materials recuperats durant el procés d'excavació i neteja de la zona adjacent al paviment han estat majoritàriament de cronologia moderna. Cal però destacar que dins del 40% de produccions antigues en destaquen bocins de tradició ibèrica que posen de manifest una ocupació continuada de l'espai.

Pel que fa a les produccions de cronologia romana destaca el deficient estat de conservació i les mides reduïdes de les peces. Que s'emmarquen dins d'una cronologia ampla entre el canvi d'Era i mitjans del segle I després de Crist. Exemples d'àmfora romana tarraconense, morter itàlic, fragments de procedència itàlica i africana. Els fragments van ser marcats amb la sigla F-02-1001.

El **mur** constatat a l'extrem oest de la zona intervinguda presenta una llargada d'uns 25 m., amb orientació nord-est-sud-oest i una amplada mitja entre 35-40 cm. L'observació del parament permetia diferenciar un primer tram on el mur es conservava molt malament (extrem nord) i la resta de la construcció on s'observa una millor edificació. En aquest segon tram es constata la presència d'una banda, interna (orientada cap el paviment) lleugerament treballada i el lligam de les pedres amb una mica de morter de calç.

En tots els casos, però només es conservava la primera filada que es disposa directament sobre la roca natural que presenta una evident inclinació est-oest.

La datació cronològica del mur és pràcticament impossible donada l'absència de materials ceràmics associats o uns trets formals que permeten enquadrar el parament dins de certes tendències constructives. Podria ser un marge de delimitació de propietats o de forma temptativa un mur d'època romana associat al paviment però reaprofitat en èpoques més recents i molt malmès.

Situació de les Restes al finalitzar la intervenció de 2002

Un cop finalitzada la intervenció arqueològica s'ha procedit a cobrir el paviment amb terra per tal de preservar el seu estat durant les obres de construcció (Figura 15). Al tractar-se d'un jaciment catalogat com a BCIL, Bé Cultural d'Interès Local, s'ha de conservar, formant part de la nova urbanització de la zona.

Atès el degradat estat de conservació s'hauria de conformar la protecció adient de les restes (encofrat, forjat, o similar).

CAMPANYA 2004²

La continuïtat dels treballs d'urbanització de la zona dels Plans d'Aiguadolç ha determinat la realització de dos treballs arqueològics complementaris: 1) preservació del paviment (Figura 22) i 2) realització de rases amb màquina excavadora sota control arqueològic en la proximitat de la zona on es documenta el paviment (Figures 23).

Adaptats en tot moment al ritme de l'obra en curs, ha estat entre els dies 10 i 18 de maig quan s'han dut a terme els treballs complementaris.

1. Construcció del calaix de protecció i preservació del paviment d'*opus signinum* en compliment de la normativa patrimonial i d'acord amb el projecte tramès al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya amb data de 24-04-2003.

- Prèviament a la construcció del muret perimetral s'excavà el terra abocat sobre l'estructura al finalitzar la campanya anterior destinada a la conservació del mateix (Figura 24).

Posteriorment, afegí als límits de l'estructura una mica de morter amb l'objectiu de fixar aquelles parts més malmeses (Figures 25-27).

- Un cop efectuats aquests treballs preliminars es construí el calaix amb unes mides que excedien l'estructura romana, concretament 3.00 metres de llargada per 2.87 metres d'amplada, amb l'objectiu que la unitat constructiva es preservés de forma adient. Es disposaren dos línies de blocs de 0.20 metres d'alçada establint un sòcol amb rajoles i pedres que permetien salvar els desnivells existents (Figura 28).

² . Vull agrair l'interès i la col·laboració dels encarregats de l'empresa Roig, els obrers que han participat, Així com el Sr. Ramon Artigues (arquitecte) i Magí Miret (Arqueòleg Territorial de la Generalitat de Catalunya)

- Uns 35 centímetres de sauló net s'abocaren per cobrir i preservar el paviment i posteriorment uns 0.5 centímetres de formigó servi per tancar hermèticament l'estructura (Figures 30-32).

Amb aquesta metodologia de treball s'ha pogut preservar unes restes arqueològiques i patrimonials que tot i el seu avançat estat de destrucció han pogut ser integrades dins l'obra en curs.

2. La realització d'11 rases d'orientació nord-sud davant del paviment de *signinum* tenien com a objectiu completar el seguiment arqueològic efectuat l'any 2002 (Figures 3-9) per tal d'exhaurir les possibilitats de documentar restes arqueològiques associades al paviment ja conegut des de l'any 1979.

Tot i ser evident la transformació del lloc en espai per abocar-hi escombraries particulars des de fa molts anys i l'aflorament de la roca en algun dels espais, l'objectiu de les rases era esbrinar si sota dels abocaments moderns podien documentar-se restes d'estructures antigues, murs o sitges que augmentessin el coneixement sobre la funcionalitat de l'espai en època romana.

El resultat va ser negatiu pel que fa a la documentació de restes o materials contemporanis al paviment. Es posen de manifest alguns aspectes de l'espai proper al paviment:

Es documenta una clara pendent cap a mar que transforma al lloc ocupat pel paviment en la cota més alta d'aquesta zona.

També es posa de manifest que l'aflorament de la roca natural o les argiles estèrils presenta una major fondària cap a l'oest, essent pràcticament superficial a les rases de l'extrem est.

Es evident que dins les rases més llargues, 5-11, la major potència d'abocament de materials i deixalles es concentra a la meitat sud del rebaix efectuat.

Els reblliment de les rases es format per materials ceràmics de cronologia diversa, juntament amb deixalles molt més modernes, plàstics, llaunes, etc. S'ha efectuat una recollida de materials ceràmics moderns i així com de la seva documentà fotogràfica i recerca de referents cronològics per la xarxa. Creiem que encara que son de cronologia molt moderna, tenen un cert interès atesa la varietat de procedències tal i com marquen les decoracions i segells existents.

S'han recuperat produccions locals amb les marques Grife & Escoda de Barcelona³, Santa Clara, produccions Franceses procedents de la Provence i Limoges, juntament amb produccions d'usos domèstics, a destacar, la terrissa. Els materials han estat marcats amb la sigla F-04-0.

La marca Grife & Escoda va ser donada d'alta a la Cambra de Comerç l'any 1898, tot i que les bòviles eren externes i els materials eren segellats amb la marca un cop finalitzades. Les marques esmentades comencen a fer-se habituals immediatament després de la Primera Guerra Mundial.

Els repertoris formals amb segell eren framesos a hotels i d'altres establiments de luxe. Amb posterioritat a la Guerra Civil Espanyola les peces blanques eren importades de bòviles estrangeres i la decoració es posava als tallers catalans.

Segons la consulta efectuada al Sr. Joan Manel Escoda, els materials recuperats a les rases de les Forques poden datar-se a partir de 1910-

³. <http://www.eiportaldeinternet.com/clientes/grife/verprod.html>. S'ha consultat telefònicament l'empresa, però la vessant de producció ceràmica va separar-se d'altres branques de la originàriament mateixa empresa familiar. Aquesta referència web fa esment a la galeria d'art dels mateixos propietaris Grife & Escoda.

1915, moment a partir del qual es fa habitual el segell pintat en verd amb la presència del Déu Mart com a part de l'escut.

Sembla evident que formant part del abocaments de materials efectuats en aquesta zona, en moments determinats vaixelles de qualitat malmeses han format part del conjunt. Dins les marques esmentades cal destacar que es tracta de plats de diversos formats (Làmina I), bols i tasses (Lamines I-III). Creiem però que la cronologia és molt recent, possiblement de segle XX.

CONSIDERACIONS FINALS

El jaciment romà de les Forques es un clar exemple de la pràctica desaparició d'unes restes al llarg del temps. L'existència d'un petit enciu amb un paviment i alguna unitat associada (dolies d'emmagatzematge i cabana) ha estat completament afectat pels canvis de funció de l'espai.

També s'ha posat de manifest la bona gestió d'un exemple patrimonial entre les diverses parts implicades: promotor, arquitecte, empresa constructora, Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya i arqueòleg. S'ha dut a terme un seguiment de l'obra en dues fases: la primera centrada en l'excavació dels voltants del paviment i registre gràfic de l'estructura i, posteriorment, protecció i integració d'aquesta dins del pla urbanístic de la zona.

Tot i haver-se finalitzat el seguiment de la zona reconeguda com a patrimonial, dos aspectes ha de tenir-se en compte en un futur:

- 1- Integrar les restes protegides dins de la construcció final (habitatges)
- 2- Tenir en compte la possibilitat de registrar altres evidències arqueològiques dins la zona afectada pel pla de desenvolupament urbanístic d'Aiguadolç. En aquest cas, s'hauria de fer un nou seguiment diferent del ja efectuat.
- 3- Al efectuar els rebaix de l'actual camí fet servir pel moviment pesat de camions de l'obra, ha fet impossible allargar les rases fins a propar-les del tot a la zona intervinguda durant la campanya de 2002. Per aquesta circumstància creiem necessari que quan es dugui a terme el corresponent rebaix, sigui supervisat.

Bibliografia

Carta Arqueològica del Garraf (Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya). 1989

Catàleg del P.C.C. (Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg 24.7.1991, DOGC 1473 de 29.7.1991

García Targa, Joan (Coordinador)

2003 Sitges fa dos mil anys (catàleg). Ajuntament de Sitges

Miret, Magí; Miret, Josep. 1981. "Un nou jaciment romà a Sitges". Butlletí del Grup d'Estudis Sitgetans.

Pla General d'Ordenació Municipal. Ajuntament de Sitges. 2001

Nº Rasa	Llargada	Amplada	Profunditat	Observacions
1	7.30 m	1.00 m	40/10/70 cm	Roca natural
2	9.20 m	0.90 m	40/50/40 cm	Roca natural
3	11.10 m	0.84 m	60/15/43 cm	Roca natural
4	11.60 m	1.00 m	80/40/60 cm	Roca natural
5	16.70 m	1.10 m	1.10/1.10/0.30 m	Abocaments
6	16.90 m	1.20 m	1.80/0.60/1.80 m	Abocaments
7	19.60 m	1.10 m	2.10/1.30/0.90 m	Abocaments
8	21.5 m	0.93/2.00 m	2.00/1.5/0.80 m	Abocaments
9	9.80 m	0.90 m	1.30/0.60/1.30 m	Abocaments
10	10 m	1.00 m	1.40/0.40/1.00 m	Abocaments
11	26 m	1.10 m	2.03/1.80/1.60 m	Abocaments

INVENTARI DE MATERIALS : CAMPANYES 2002 I 2004

Zona adjacent al paviment de signinum
F-02-1001

Materials	Fraqs	Peçes Observacions	
Terra Sigil·lada Itàlica	1	1 Fragment de vora de bol, forma indeterminada	
Terra Sigil·lada Sudgàlica	1	1 Fragment de paret carenada, molt rodada	
Cer. Parets Fines	1	1 Fragments de vora vertical de vas	
	1	1 Fragment de peret amb decoració a la barbotina, simil forma Mayet XVIII	
Cer. Comuna Itàlica	1	1 Fragment de fons amb peu de morter	
Cer. Comuna Africana	1	1 Fragment de vora i paret de plat-tapadora, molt rodad	
	1	1 Fragment informe de paret d'olla/cassola	
Cer. Comuna Romana	3	3 Fragments de vores exvasades d'olles	
	2	2 Fragments de vores i parets de tapadores que semblen imitar formes africanes	
	2	2 Fragments de nanses de gerres	
	25	25 Fragments informes de recipients de petit format amb pastes, coccions i desgreixants diversos.	
Amfora Romana	1	1 Fragment de nansa. Coccio oxidada, engalba blanqui nosa	
		4 Fragments informes. Un sembla l'aproximació a la vora d'una forma Pascual 1	
Dòlia		4 Fragments informes	
Cer. Blava Catalana	1	1 Fragment de fons amb peu de plat amb decoració vegetal.	
	1	1 Fragment de paret de plat	
	1	1 Fragment de paret d'escudella	
Cer. Oxid. Enverniss.Marró	1	1 Fragment de vora exvasada d'olla	
	5	5 Fragments de vores de plat	
	1	1 Fragment de vora lobulada de plat	
	1	1 Fragment de vora de servidora de gran format	
	1	1 Fragment de fons umbil·licat	
	2	2 Fragments de fons amb peu	
	1	1 Fragment de fons pla	
	1	1 Fragment de paret i arrencament de nansa de baci	
		26	26 Fragments informes
Cer. Oxid. Enverniss. Verda	1	1 Fragment de vora exvasada amb encaix per tapadora	
	1	1 Fragment de vora de poal	
	1	1 Fragment de fons d'un baci	

1 1 Fragment de nansa de cànir

Materials	Fraqs	Peçes Observacions
	1	1 Fragment de broc de cànir 7 Fragments informes
Cer. Oxidada Moderna	4	1 Pèrfil complet d'una petita torreta amb decoració de cordons
	1	1 Fragment informe
Cer. Grisa Moderna	1	1 Fragment de nansa de cànir
Cer. A Mà o torn lent	1	1 Fragment de vora de gerra
	13	13 Fragments informes
Material Constructiu		3 Fragmensts de vora de teula plana 47 Fragments de teula corba 6 Fragments de rajola 3 Fragments de paviment d' <i>opus signinum</i>
Ferro	2	2 Claus

Materials	Fraqs	Peçes Observacions
Ceràmica vidrada blanca (Loza)	1	1 Fons sencer d'un plat amb peu ametllat. Du la marca <i>Grife & Escoda. Barcelona</i> i l'escud de la casa on hi figura <i>Opaca China</i> . També figura el número de referència.
	1	1 Fons sencer d'un plat amb peu ametllat. Du la marca <i>Grife & Escoda. Barcelona</i> i l'escud de la casa on hi figura <i>Opaca China</i> . També figura el número de referència.
	1	1 Fragment de fons amb peu ametllat. Dur l'escud on figura la paralua <i>Loza</i> amb un exut amb quatre barres i una tira perpendicular a la part central amb lletres no visible.
	1	1 Fragment (meitat d'un plat) de plat amb peu, presenta la superfície interna ennegrida.
	1	1 Fragment de perfil coplet de plat amb ala sense decoració. Presenta part d'un segell pintat en tonalitat verda on figuren les restes <i>Clara</i>
	1	1 Fragment de perfil complet de plat. Presenta una marca en pintura al fons de la peça. No s'identifiquen les referències escrites.
	1	1 Fragment de perfil complet de plat on nomès figura la referència <i>V1</i> .
	1	1 Fragment de perfil complet de plat.
	1	1 Fragment de perfil complet de la meitat d'un platet
	1	1 Taça sencera amb nansa. No presenta marques ni referències.
	1	1 Taça gairebé sencera amb nansa sense marques
	1	1 Meitat d'una taça amb nasa. Presenta les parets molt primes, no dur marques ni referències.
	1	1 Perfil complet d'una taça amb nansa. Presenta gega lims a l'extreior i interior de la peça.
	1	1 Fragment de perfil complet d'una taça amb nansa. Dur una marca pintada al fons, tres línies en verd en meandres.
1	1 Peça sencera tipus saler	

Materials	Frags	Peçes	Observacions
	1	1	Peça sencera de forma cilíndrica parets paral·leles i gruixudes. Dur segell Made in France. FRANCECERAMIC AUBAGNE EN PROVENCE
	2	2	Peces allargades plenes.
Ceràmica vidrada blanca (Loza decorada)	1	1	Fragment de perfil complet de platet amb fons amb peu arrodonit. Du una cenefa daurada sota la vora i la marca Grife & Escoda. Barcelona, pintada en tonalitat verdosa.
	1	1	Fragment de perfil complet de platet amb fons amb peu arrodonit. Du una cenefa daurada sota la vora i la marca Grife & Escoda. Barcelona, pintada en tonalitat verdosa.
	1	2	Fragment del 80% d'una taça amb nansa. No presenta marques, però sí una decoració pintada amb una senefa i una línia concèntrica de tonalitat daurada a la vora
	1	1	Fragment de perfil complet d'un plat amb decoració pintada amb meandres formant una senefa blava i blanquinosa.
	1	1	Fragment de perfil complet d'un platet decorat amb dos cenefes una de tonalitats blaves prop de la vora i a sota amb motius florals en verd, blau, groc i vermell.
	1	1	Fragment de perfil complet d'un platet decorat amb motius florals (a la paret) i geomètrics a la vora, amb tonalitat blava.
	1	1	Fragment de fons de plat amb decoració floral a la inflexió fons/paret i una senefa delimitadora als fons del plat. Es de tonalitat blava.
	2	1	Fragment de perfil complet d'un plat amb decoració interior amb línies concèntriques de tonalitats blava, rosa marró i groga.
	1	1	Fragment de fons amb peu ametllar d'un plat que dur un segell pintat de tonalitat blava que no pot identificar-se. A la part interior del fragment es veu part d'una decoració on figuren els cosos de dos nens jugant, una cerretilla, un cubell, una pala, etc. Es un dibuix on es combinen tonalitats blava, beix, vermella, groga, blan

quinos-gris, etc.

Materials	Frgs	Peçes	Observacions
	1	1	Fragment de recipient tipus "salsera", format allargat Presenta decoració pintada amb senefes de tonalitat blavora prop de la vora.
	1	1	Fragment de vora de plat amb decoració pintada amb motius florals i geomètrics. Presenta alternancia de elements pintats en blau i puntejats en blanc.
	1	1	Fragment de copeta de parets molt primes. Es deco rat amb una línia daurada a la vora (exterior) i elements florals de tonalitats daurada, verda i ataronjada.Presen ta restes de text "...en"
	1	1	Perfil complet d'una taça amb segell "Casa MAPE. Bar celona". La peça presenta decoració pintada en tonali tat blava i el text Bar "R...."
	1	1	Fragment de fons complet d'una peça oberta de gran format -tipus gerres-, amb decoració floral de tonalitat verda a l'exterior i marca A al fons del peu
	1	1	Fragment de perfil complet de taça amb decoració de cercles concèntrics a la vora i al peu (extreior) i motius florals a la paret. Presenta les lletres L.V i una E a l'interior de la paret.
	1	1	Fragment de perfil complet de taça amb decoració pai sagística interior i extreior en toalitat grisa sobre fons blanc. Motius amb personatges, arbres i un pont. Po ssiblement sigui d'origen britàtic o imitació de les tipologies decoratives britàniques.
Ceràmica oxidada enver nissada beige	1	1	Tapadora d'ollleta, cassola amb element de pensió de corat amb motius geomètrics
Ceràmica Oxidada	1	1	Fragments de fons sencer, peu i cos d'un recipient globular
Ceràmica Reduïda	1	1	Perfil complet d'una taça o vas amb decoració en relleu disposada en registres: floral i figuratiu on es veuen per sonas ajupidesfent la collita de cereal.

Figura 1. Vista aèria del jaciment de les Forques (línia vermella)

Figura 2. Situació del jaciment de les Forques al planol topogràfic (part grisa)

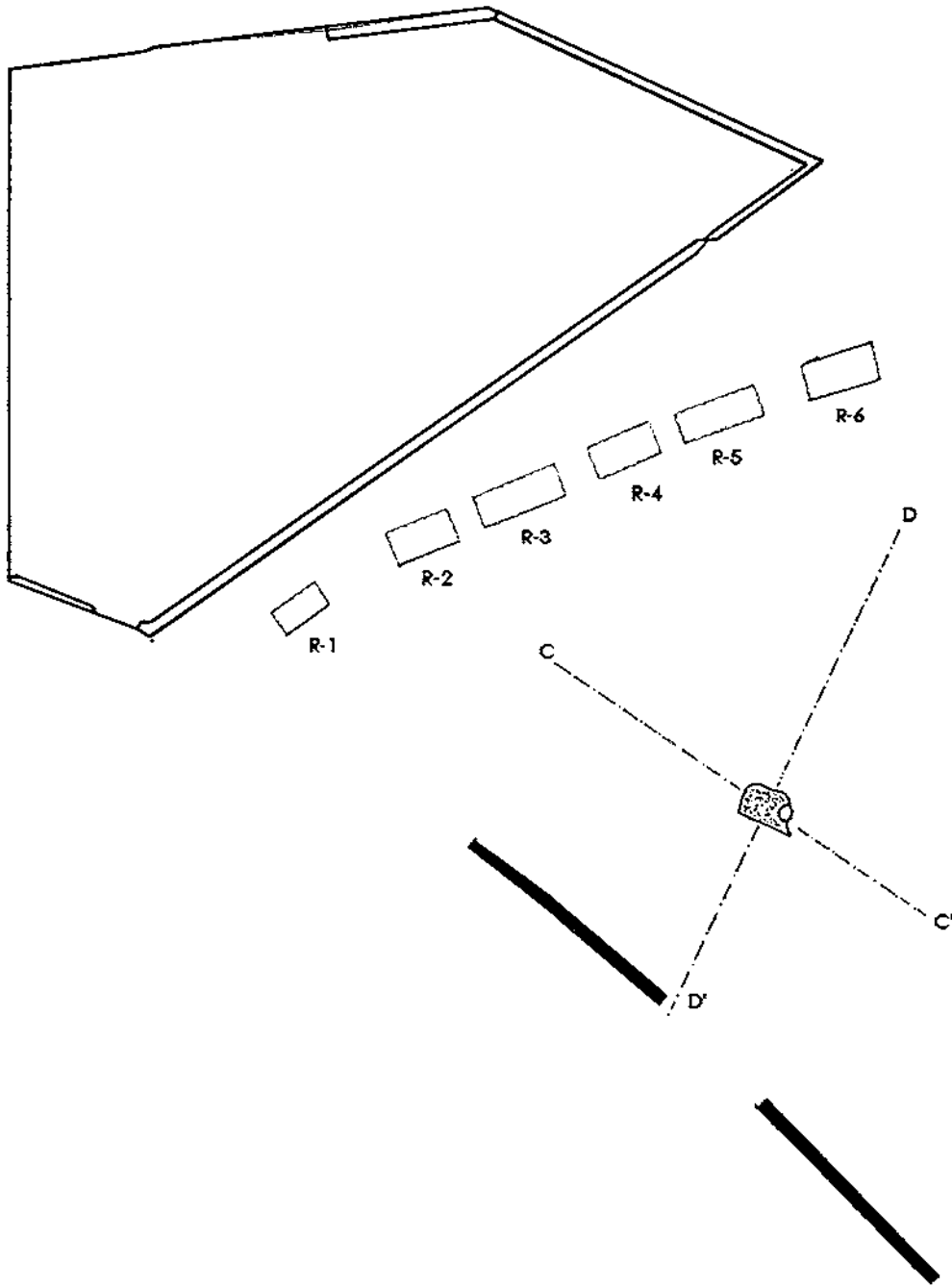

Figura 3. Planta general de la zona d'intervenció. Campanya 2002

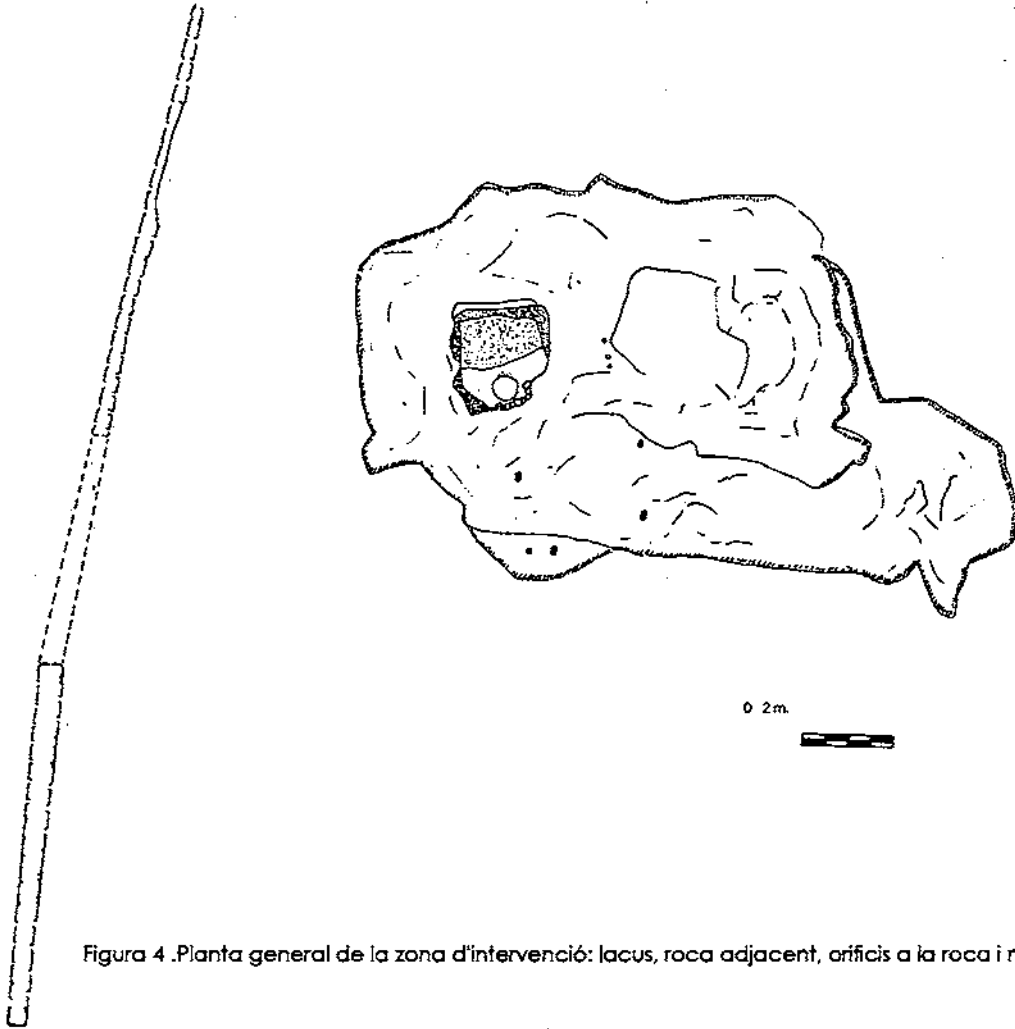

Figura 4 .Planta general de la zona d'intervenció: lacus, roca adjacent, oficis a la roca i mur.

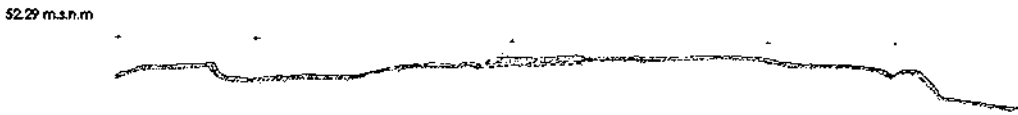
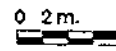

Figura 5. Secció general. C-C' (Nord-Sud)

Figura 6. Secció general. D-D' (Est-oest)

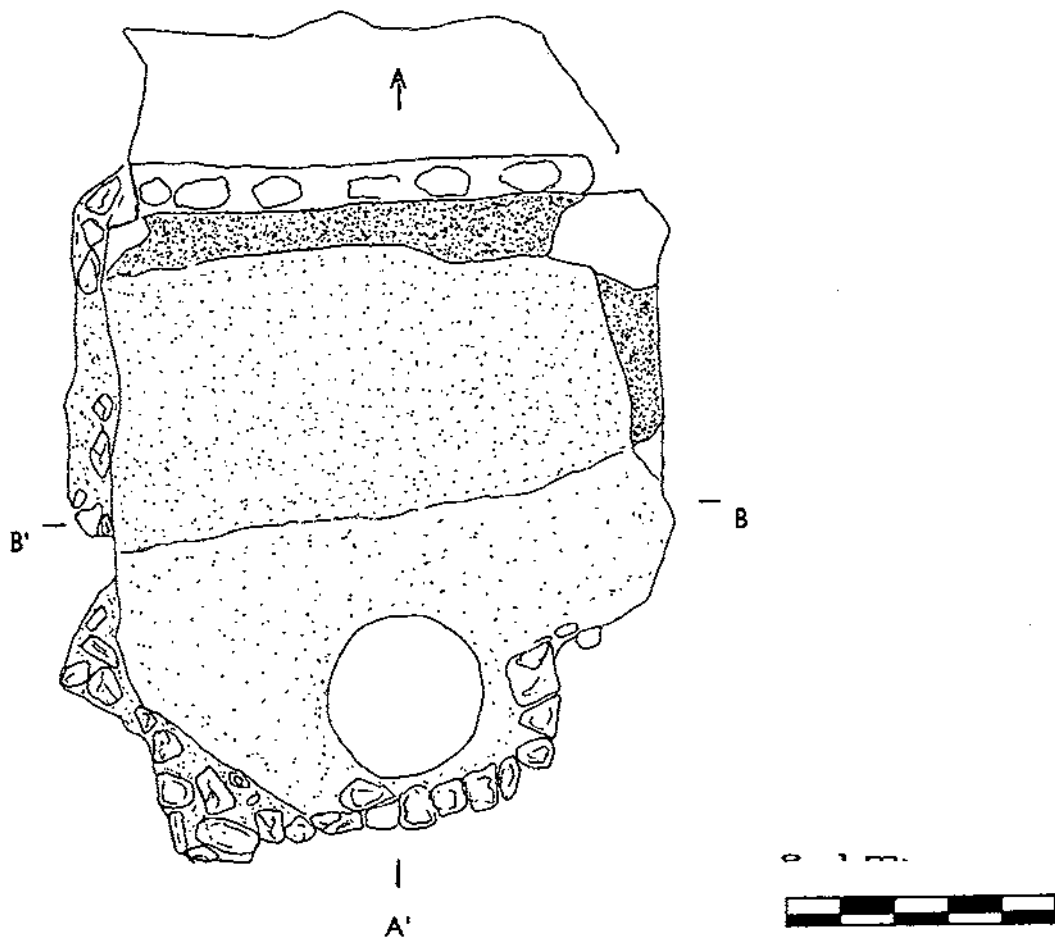

Figura 7. Planta arqueològica del lacus amb situació de les seccions efectuades

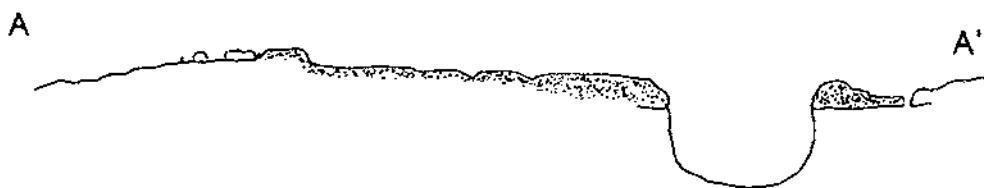

Figura 8. Secció A-A' (nord-sud)

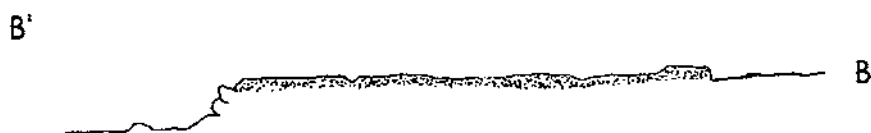

Figura 9. Secció B-B' (est-oest)

Figura 10. Vista general del jaciment abans d'iniciar-se els treballs

Figura 11. Vista general de la zona del paviment romà

Figura 12. Delimitació del paviment romà

Figura 13. Paviment de signinum. Vista general

Figura 14. Detall del paviment de signinum

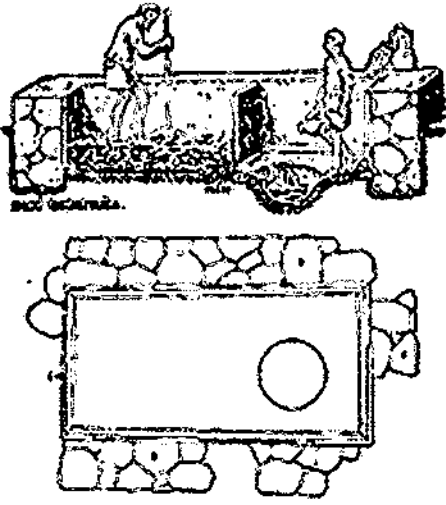

Figura 16. Reconstitució ideal d'un lacus romà. Espai per premsar de raïm.

Figura 17. Reconstitució ideal del lacus, sistema i doïles del Garrofer de la Cisterna (Sant Pere de Ribes)

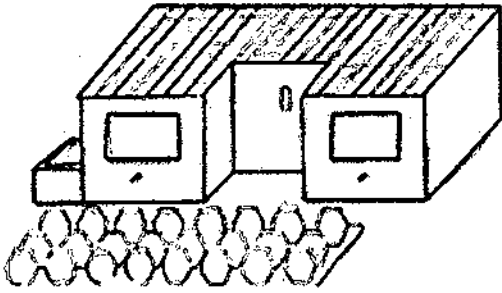

Figura 18. Reconstitució ideal dels lacus i el camp de doïles del Bosquet (Sant Pere de Ribes)

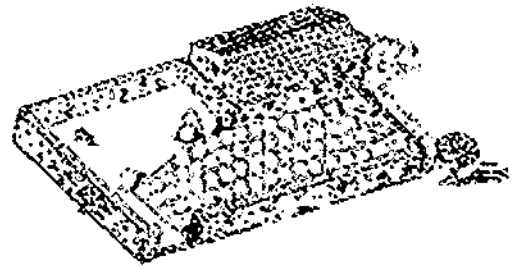

Figura 19. Reconstitució ideal de l'establiment rural de l'Olivet d'en Pujol.

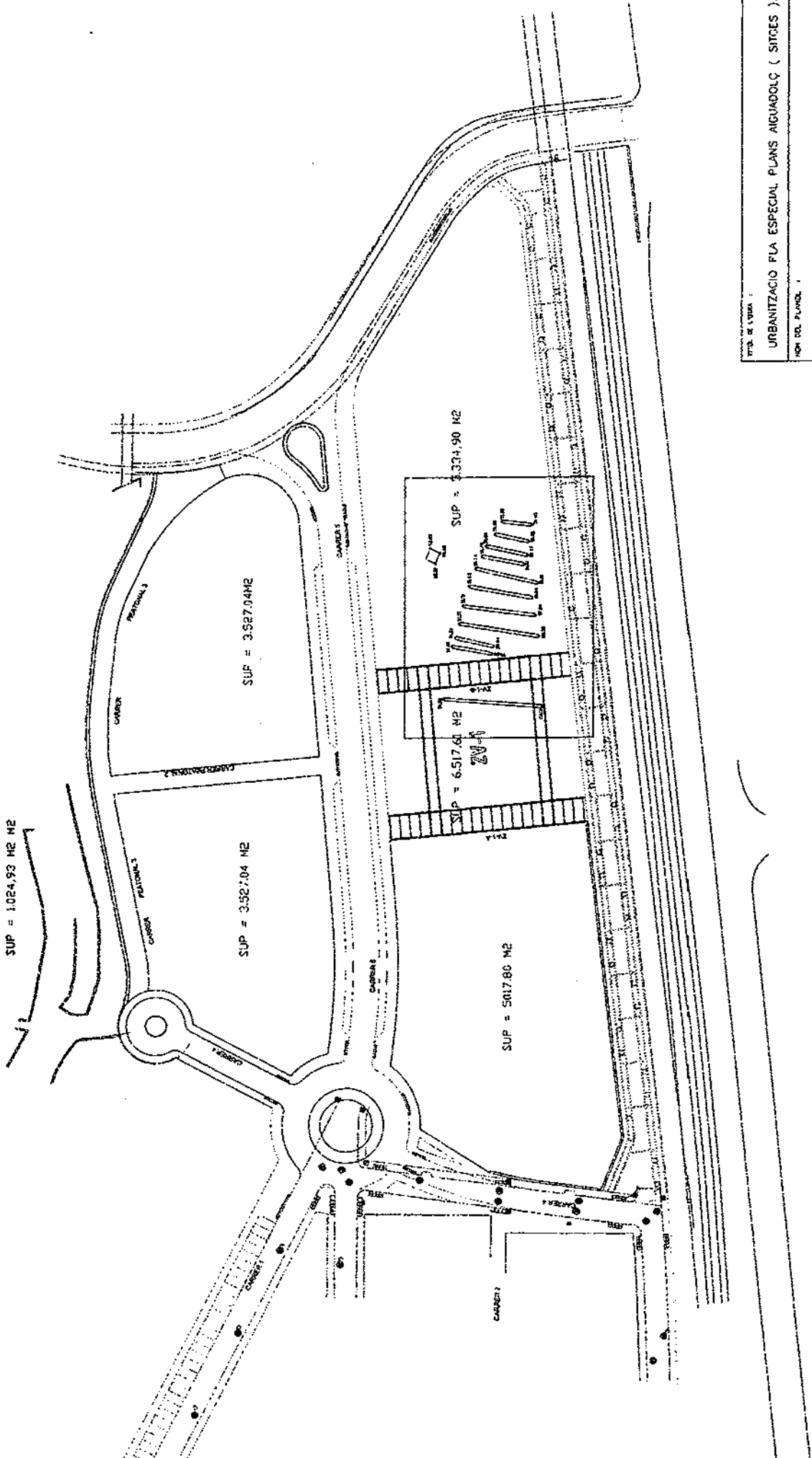
Figura 21. En primer terme detall del mur, al fons paviment de signinum.

Figura 20. Vista general del mur.

Figura15. Cobriment amb terra del paviment de signinum. Fase prèvia a la seva preservació i integració dins l'obra.

TÍTOL DE L'OBRA :
 URBANITZACIO PLA ESPECIAL PLANS AIGUADOLÇ (SITGES).
 NOM DEL PLANO:

ESPALEES	23	GRUPINGS	CLAU TOPOGRÀFIC
ORIGINAIS	1 / 550	DATA	18-05-2004
LA PROPIETAT	AJUNTAMENT	EL CONTRACTE	EL CONTRACTE
EL DISENY	DR. OSCAR VALLS GARCIA	EL DISENY	DR. JESPE CLAVAN

Figura 22. Planol general de l'obra amb la situació de les rases i el paviment romà

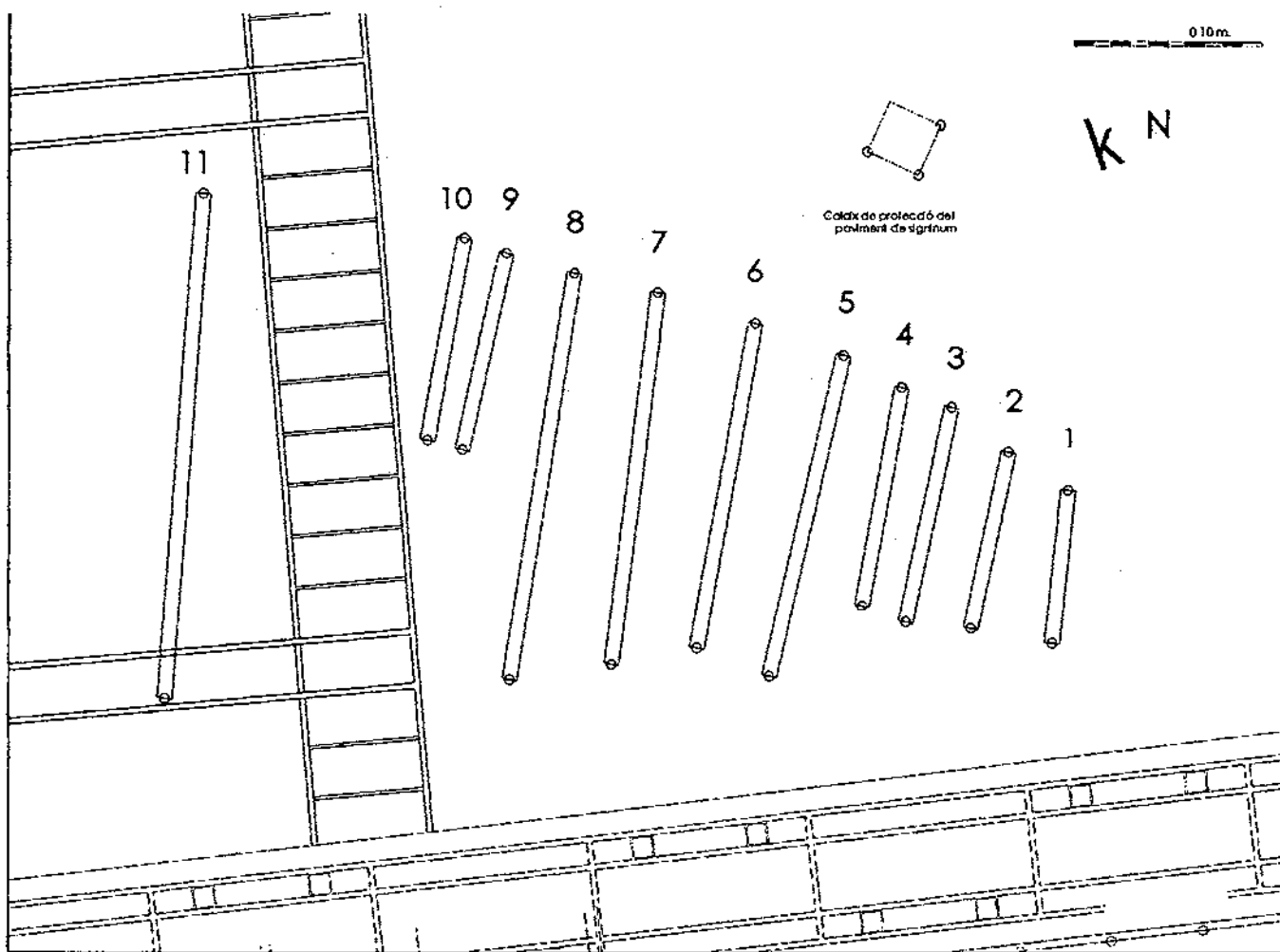

Figura 23. Planta general de la zona d'estudi arqueològic: rases amb màquina i paviment i calaix de protecció

Figura 24. Estat de la zona del paviment abans d'iniciar els treballs de 2004.

Figura 25. Vista general del paviment

Figura 26. Vista general del paviment. Pot observar-se la preparació i anivellament

Figura 27. Vista general del paviment. Pot observar-se la consolidació de les vores de l'estructura

Figura 28. Procès de construcció del muret perimetral de protecció del lacus

Figura 29. Muret de protecció del lacus

Figura 30 . Vista general del cobriment i premsat de terra del paviment

Figura 31 . Vista frontal del calaix un cop disposada la capa de formigó.

Figura 32 Vista general del resultat de la construcció del col·loc de protecció i aïllament del paviment.

Figura 33 . Vista general de la zona on s'han efectuat les rases (meitat dreta)

Figura 34. Vista general de la meitat est de l'obra de les Forques. Poden observar-se les rases i el paviment restaurat i protegit.

Figura 35. Vista general de les rases 7,8, 9 i 10 (esquerra-dreta)

Figura 36. Detall de la rasa 8

Figura 37. Rasa 2. Vista general

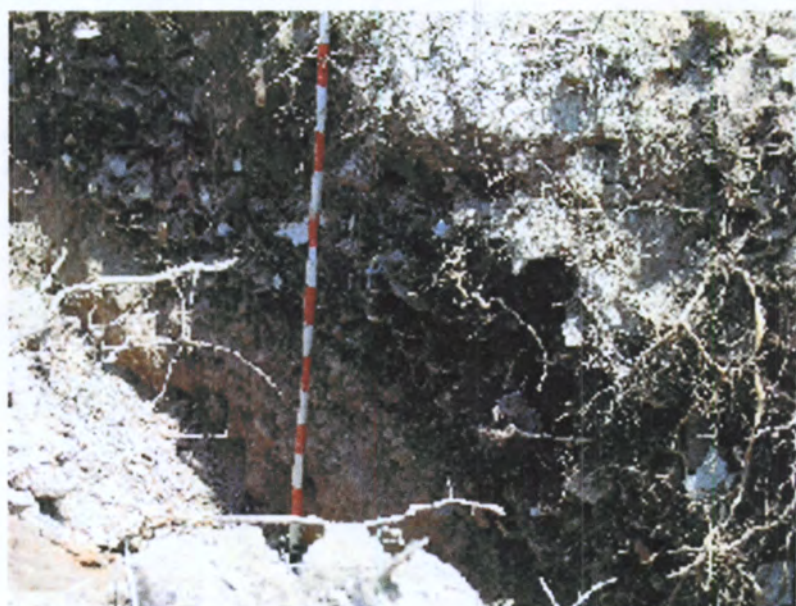
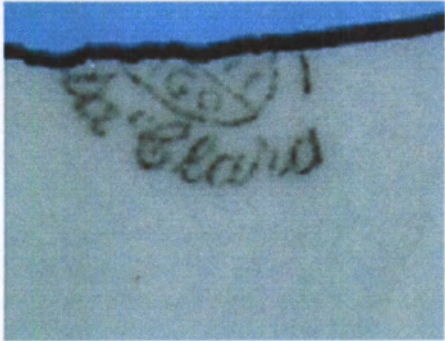
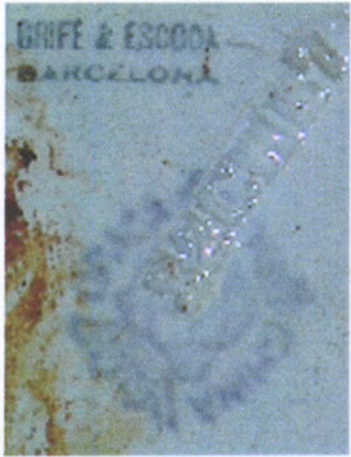

Figura 38. Rasa 7, extrem sud. Detall de l'abocament de materials i deixalles

Làmina I

Làmina II

Làmina III

